

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 301. — ŠTEV. 301.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 24, 1928. — PONDELJEK, 24. DECEMBRA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Konec italijanskega senata.

BENITO MUSSOLINI JE ZOPET POVELIČEVAL FAŠISTIČNI REŽIM

Zanprej bo imenoval vse senatorje fašistični svet. 37 jih je bilo še vedno, ki so bili od naroda "izvoljeni". — Predsednik senata Tittioni se bo umaknil v privatno življenje. — Diktator je omenil tudi kralja Viktorja Emanuela. — Slavospev fašizmu.

RIM, Italija, 22. decembra. — Danes se je vršila zadnja seja italijanskega senata, kojega člani so bili od naroda izvoljeni. Zadnje čase se je namreč že uveljavljala nova odredba, da mora vsakega novega senatorja imenovati in potrditi svet fašistične stranke.

Benito Mussolini

V sedanjem senatu je bilo še sedemintrideset poslancev, ki so bili zavzeli svoja važna mesta potom volitev. Vsi ti se bodo umaknili v privatno življenje.

Ob tej priliki je imel Benito slavnostni govor, v katerem je govoril o velikanskem napredku, ki ga je bila dežela deležna tekom šestih let fašistične vlade.

Govoril je tudi o bodočnosti ter poudarjal, da se italijanski narod zaveda svoje pozicije, ki jo zavzema na svetu.

Prijazno se je poslovil od senatnega predsednika Tomasa Tittionija, ki bo tudi stopil v pokoj. Kot v nagrado za njegove zasluge ga bo imenoval načelnikom nove italijanske Akademije.

— Koliko se je izpremenilo v pretekli polovici stoletja! — je vzkliknil Mussolini. — In kako ogrožen napredek v materialnem in duhovnem oziru je napravil fašizem v zadnjih šestih letih. Italijanski narod ima sedaj pot v bodočnost. Težavna je ta pot, toda ni zaprta. Korakal bo naprej, zavedajoč se svoje moči ter zgodovinske in moralne pozicije v svetu. Predno se pa ločimo, se moramo s hvaležnostjo spomniti tudi italijanskega kralja, ki je dosti pripomogel k temu napredku.

KRALJ JE PREBOLEL

Zanprej bo dosti manj buletinov glede kraljevega zdravja. — V palači izdelujejo načrte za veliko proslavo Božiča, ker se stanje kralja ne premano izboljšuje.

LONDON, Anglija, 23. dec. — Dočim je napredek kralja Jurija počasen, je vendar dosegel stanje, v katerem bodo kraljevi zdravniki lahko objavili, da je monarh izven nevarnosti, ko se je izvedelo večeraj.

Včerajšnji večerni buletin so smatrali v Buckingham palači kot zadovoljiv, dasiravno je bil napredek preko včerajšnjega dne in zadnje noči zelo počasen, soglasno z zdravniško izjavo. Dokler pa bo kralj vzdržal stanje, katero si je pridobil v zadnjem času, bodo zdravniki zelo zadovoljni.

Včerajšnji buletin ob poldevetih se je glasil: — Nikake izpremembe ni mogoče sporočiti. Noben nadaljni

buletin ne bo izdan pred nedeljo zvečer.

Jutranji buletin je bil približno stične vsebine.

V palači delajo velike priprave za svečano proslavo božičnih praznikov.

Dve banki v Indiani oropani.

DANVILLE, Ind., 22. dec. — Trije banditi so napadli večeraj Danville State banko ter odnesli \$40.000.

CLINTON, Ind., 22. dec. — Pet banditov je oropalo First National banko ter odneslo \$25.000.

Canada gradi dve bojni ladji.

OTTAWA, Canada, 23. dec. — Dva rušileca najnovejšega tipa sta bila oddana v zgradjenju od kanadske vlade.

Kontrakt za ladji je bil oddan neki tvrdki v Southamptonu za ceno \$3.500.000. Ladji bosta dobavljene leta 1931.

PARAGVAJ IN BOLIVIJA ZAČELI POŠILJATI VOJAŠTVO V CHACO

Tako Bolivija kot Paragvaj pošiljata neprestano čete v sporno ozemlje Gran Chaca, kar je povečalo strah. — Asuncion je čul o pretečem napadu na meji. — Prostovoljci La Paza bodo služili na meji.

BUENOS Aires, Arg., 23. dec. — Včeraj se je sporočilo o gibanju čet proti bolivijsko-paragvajski meji, kot je izjavil Asuncion poročevalec lista La Prensa.

Poročevalec je sporočil, da odhajajo paragvajski vojaki vsaki dan iz glavnega mesta in da so vse sile namenjene proti Gran Chaco pokrajini, kjer so se završile prvotne bitke med obmejnimi vojaškimi patrulami obeh dežel.

ASUNCION, Paragvaj, 23. dec. — Možnosti ponovnih bojov na bolivijsko-paragvajski meji so bile razvidne danes vsled poročil, objavljenih v listu La Patria. V njih se je glasilo, da koraka 3500 bolivijskih čet proti mestu Bahia Negra, v sporni pokrajini Chaco ozemlja.

Če bi bolivijske čete napadle Bahia Negra, bi bila ta akcija večje važnosti, ker bi napravlja za brezkoristne napore Panameriške konference, da posreduje v zadnji krizi med obema deželama.

List El Liberal je rekel, da so zaloge areoplanov in gazolina nagromadili v argentinski provinci Formosa in da so postavili tri nove šupe za spravljeno tega materiala.

LA PAZ, Bolivija, 23. dec. — Vanguardia regiment, rekrutiran iz vseučiliških dijakov, je bil opremljen za vojno opremo ter bo odšel takoj v Tarija, kot je bilo objavljeno večeraj. Polk bo zavzel postojanke v tej sekciji, ki se nahaja v sruhu Chaco divjine, poleg bolivijsko-paragvajske meje.

Uslužbeni bolivijskih železnice so poklonili več kot \$10.000 za nakup modernega vojaškega aeroplana.

ASUNCION, Paragvaj, 23. decembra. — Vlada je ukazala večeraj armadi, naj ne sprejme nikakih prostovoljcev, ki so pričeli vrjeti k zastavam, ko je bila vojna z Bolivijo pred vrati.

Vlada se namreč boji, da bodo dodatki k armadi umaknili bistveno moško silo tako s farm in iz industrije.

Kongres ima počitnice.

WASHINGTON, D. C., 23. dec. — Kongres se je večeraj odgodil za božične počitnice ter se bo zopet sestel dne 3. januarja.

Višja carina na čebulo.

WASHINGTON, D. C., 23. dec. — Predsednik Coolidge je izdal večeraj proklamacijo, s katero se je zvišalo carino na čebulo od enega centa na polgodi cent za funt. Zvišanje, ki bo uveljavljeno v tridesetih dneh, je bilo izvedeno na priporočilo tarifne komisije. Špansko, Egipt, Mehiko, Kubo in Južno Ameriko se označuje kot glavne konkurente na ameriškem trgu.

Močan potres na Filipinih

MANILA, Filipini, 21. dec. — Močan potres je pretresel v sredo zvečer otok Mindanao. Pri tem je bil en človek ubit in številni so bili ranjeni. Tudi dosti hiš se je podrlo.

HOOVERJEVA PROPAGANDA JE KONČANA

Propaganda novo izvoljenega predsednika, Herbert Hooverja, je sedaj končana. — Danes se bo pričelo potovanje nazaj proti domu.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 23. decembra. — Herbert Hoover bo zaključil danes svoje propagandno potovanje skozi Centralno in Južno Ameriko. Večeraj pa so pripravile honoracije brazilske republike velikanski sprejem zastopniku Združenih držav, pri katerem so nastopili nezaposleni razvedneži kot ponavadi, da igrajo vlogo štatistov.

Pri tem se lahko reče, da ne bo ostalo premeteno ravnanje Hooverja brez petičnega uspeha. Splošno se priznava, da si je znal novi predsednik pridobiti dosti prijateljev za ameriški imperijalizem. Deloval je za trdnjše sodelovanje z južno-ameriškim kapitalisti in to se mu je očividno posrečilo tako v Braziliji kot v Argentini in drugod.

Hoover je imel že konferenco s predsednikom Brazilije, Washington Luisom in drugimi visokimi brazilskimi uradniki, s katerimi se bo posvetoval tudi še danes.

Stališče Brazilije napram Kellogovi pogodbi bo seveda tudi vpleteno v te konference.

Ženska pustila otroka v veži.

Osemletni Jakob Schmidt z Lomer ceste v Brooklynu je bil večeraj zjutraj ob desetih priča, kako je neka dobrooblečena ženska v veži neke hiše postavila na tla svežonj ter se nato odpeljala z avtomobilom. V svežonju se je nahajala deklica, stara nekako en mesec, katero je izročila policija bolnici v Greenpointu.

Razkritje šestih novih otokov.

HATTON, N. D., 23. decembra. — Poročnik Cal Eielson je sporočil danes razkritje šestih novih otokov pri poletu na razdaljo 1200 morskih milj. Ti otoki se nahajajo v bližini Južnega tečaja Eielson je pilot Wilkinsove južno-polarne ekspedicije.

Nov višji sodnik.

Wm. T. Collins iz New Yorka je bil od gubernerja Smitha imenovan za naslednika Supreme Court sodnika Mahoneya.

Zastran postavnega praznika "Božičnega dne" ne izide jutri "Glas Naroda". — Prihodnja številka izide v sredo dne 26. decembra.

Uredništvo.

NOVE POLICIJSKE ODREDBE

Novi newyorški policijski komisar Whalen nadaljuje s korenito reorganizacijo policije. — Združil je bombna in industrijska oddelka.

NEW YORK, 23. decembra. — Policijski komisar Whalen je reorganiziral večeraj pet najbolj važnih oddelkov policije v dva oddelka, ki bosta direktno odgovorna glavnemu inšpektorju O'Brienu.

Broadway oddelke, oni za Peto Ave. in oni za žepne tatove so bili združeni v en oddelke, pod vodstvom poslušajočega kapitana Lyonsa. Detektiv prvega razreda, Brannigan, načelnik Broadway oddelka, ki je pokazal svoje nepoznavanje Broadwaya tekom preiskave glede umora Rothsteina, je dobil neko nižje mesto.

Bombni in industrijski oddelki sta bila spojena v enega, pod vodstvom poročnika William Raftisa, dosedanjega voditelja oddelka za žepne tatove. Detektiv prvega razreda, John Broderick, poveljnik industrijskega oddelka, ki se je odlikoval s svojimi brutalnimi metodami, bo moral najbrž opravljati službo v uniformi.

Oddelke za narkotična sredstva je naslednji, ki bo prišel na vrsto, kot je namignil večeraj komisar Whalen.

Uspehi oddelka za narkotična sredstva niso dosti večji kot oni oddelka za umore, kajti akti kažejo, da sta bili le dve aretaciji od 1. januarja pa do 20. decembra, dasirano se je pripetilo 228 nasilnih smrti.

Umoril svojo ženo z risanico.

Z risanico je ustrelil večeraj Joseph Pertile v Tenanfly, N. J., svojo ženo ter vprizoril nato poskus, da zakolje z nožem samega sebe. Poškodoval pa se je le blazko in odvedli so ga v bolnico v Hackensack.

Goebel bo kmalu okreval

Artu Gobelu, zmagalecu v Dole poletu v Honolulu se obrača na boljše v Wichita, Kansas, po napadu influence ter operaciji na slepiču, kot se je izvedelo danes od njegovih prijateljev.

Ameriška ladja nasedla na skale.

BELFAST, Irsko, 21. dec. — Ameriški tovorni parnik "West Totant" je nasedel na skale pri Ballyholm Bay. Parnik je navidez nepoškodovan ter ga upajo splaviti pri visoki plimi.

Brat Litvinova aretiran v zvezi s sleparijo.

PARIZ, Francija, 22. dec. — Maksimovič Litvinov, brat pomožnega sovjetskega komisarja za zunanje zadeve, je bil danes aretiran na zahtev oblasti iz Moskve. Udeležil se je neke sleparije, veld katere je dobil baje skoro en milijon dolarjev.

TUDI ZDRUŽENE DRŽAVE NAJ IMENUJEJO ZASTOPNIKA

Veljale so objavile dogovor glede kcmiteja, ki se bo čimpreje sestel v Parizu. — Združene države bodo naprošene, naj imenujejo zastopnika. — Ameriški državni tajnik bo ugodil prošnji.

PARIZ, Francija, 23. dec. — Tukaj v Londonu, Rimu, Tokiju, Bruselju in Berlinu je bilo večeraj opoldne istočasno objavljeno oficijelno naznanilo v zvezi s komitejem izvedencev, ki se bo sestel takoj v pričetku januarja, da končno določi svoto, katero naj plača Nemčija kot vojno odškodnino.

POL MILIJONA PENZIJONISTOV

Pol milijona ljudi se nahaja na penzijskem programu vlade Združenih držav. — Ta seznam se izpreminja vsako leto.

WASHINGTON, D. C., 23. dec. — Preiskava penzijskih seznamov departmента za notranje zadeve kaže, da je skoro pol milijona ljudi deloma ali pa popolnoma vzdržanih od zvezne vlade. Ti so vojni veterani in od njih odvisne osebe, katerim je plačal penzijski račun v preteklem letu celih 210 milijonov dolarjev.

Čeprav omahuje število penzijskarjev od leta do leta, je ostale vendar v zadnjem desetletju precej enakomerno. Na mesto zamrlih veteranov iz Državljanske vojne so stopili oni iz vojne s Španjo.

V penzijskih seznamih se nahajajo še imena starih, ki so se borili v vojni z Mehiko. Nato so veterani iz špansko-ameriške vojne, iz bojev z Indijanci ter veterani iz filipinske ekspedicije.

Veterani iz svetovne vojne niso še penzionirani, čeprav dobe številni med njimi odškodnine potom veteranskega urada.

Izza leta 1790, ko so bili penzionirani veterani iz neodvisne vojne proti Angliji, so izplačale Združene države veteranom in njih družinam svoto 7 milijard, 720.464.763 dolarjev.

L. 1928 je bilo vloženih v penzijskem uradu 147.620 prošenj za penzije in 04.385 teh se je ugodno sprejelo in rešilo.

Natančno število sedanjih penzionistov znaša 491.194.

V sporočilu se glasi, da sta se ministrski predsednik Poincare in nemški poslanik von Hoesch zednili glede različnih principov, na katerih bodo temeljile razprave.

Prvič se smatra za zaželjivo, da se zastopnik Združenih držav udeleži del komiteja izvedencev. Drugič naj bi bil sestavljen komitej iz neodvisnih izvedencev, ki so siicer avtorizirani od svojih dežel, a niso vezani na navodila svojih vlad. Po dva člana naj bi bila imenovana za vsako deželo.

Tretjič naj bi se sestel komitej čimpreje mogoče v Parizu, pričemer naj bi bila pridržana pravica, da izbere komitej po svoji prevdarnosti kak drugi kraj.

Četrtič naj dobi komitej od šestih vlad izdelane predloge za popolno uravnavo reparacijskega problema.

Izvedenci narodov-upnikov, ki so se udeležili ženevskega sklenja, bodo imenovani od svojih vlad, drugi pa potom reparacijske komisije. Nemška vlada je imenovala svoje zastopnike.

WASHINGTON, D. C., 23. dec. — Tukaj se je izjavilo, da bo angleški poslanik Howard kmalu predložil državnemu tajniku Kellogu povabilo, da se udeleži pogajanj izvedencev.

Domneva se, da bodo Združene države takoj odobravale odgovorile, da pa bo državni tajnik naprosil sile, naj imenujejo ameriškega izvedenca. Izrečno bo izjavil, da so ameriški izvedenci neoficijelni in da se udeležujejo le pod pogojem, da so vsi izvedenci neodvisni od navodil svojih vlad.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKE DNEVNIKE
V AMERIKI.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIM
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

POROČILA, KI ŠKODUJEJO UGLEDU

Ameriško časopisje razmeroma le malo poroča o Jugoslaviji in razmerah, ki vladajo v nji.

Tekom vojne in po vojni je bil newyorški "Times" naš dober zagovornik, zadnja leta je pa utihnil ter objavljala kvečjem le kratke brzojavke iz Zagreba oziroma Beograda, v uredniškem delu jih pa noče tolmačiti.

Povprečni Amerikanec ima kaj medlo sliko o Jugoslaviji.

Smatra jo za nekako poldivjo deželo na povsem divjem Balkanu, koje prebivalstvo je le napol civilizirano in ni prežeto z evropsko kulturo.

Take domneve pa le še bolj potrjujejo brzojavke, ki jih dobivajo ameriški listi, sami ne vemo, iz kakšnega vira, ter jih od časa do časa objavljajo.

Tako je naprimer objavil "Buffalo Evening News" dne 17. decembra na prvi strani sledečo brzojavko iz Beograda:

— Tukaj se je končalo devet dni trajajoče žetovitovanje. Svatje so bili tako utrujeni, da so nato osemindeset ur neprestano spali. Pojedli so šest krav, šestindeset prašičev, šestnajst telet, tisoč dvesto kokoši ter popili tridesettisoč dvesto lirov vina in žganja. Navzočih je bilo 550 povabljenih in 2200 nepovabljenih gosov.

Taka poročila v ameriškem časopisju Jugoslaviji več škodujejo kakor koristijo.

NAPREDEK AVIJATIKE

Pred par dnevi je praznovalo letalo svojo 25. obletino. Pri oni priliki so govorniki in časopisi opozarjali na ogromen napredek, ki je bil storjen izza dne, ko se je bratoma Wright posrečilo ostati nekaj minut v zraku, pa do danasnjega časa.

Princip umetnega letanja je bil rešen, izboljšanje je moderna tehnika prispevala.

Dosedaj je zamogel aeroplan brez pristanja tako daleč leteti, kolikor je imel kuriva. Ko mu je enkrat kuriva zmanjkalo, se je moral spustiti, bodisi na suho bodisi na morje.

Pred kratkim so pa napravili armadni letalec zanimiv poskus. V višini 1500 čevljev sta se aeroplana srečala ter letela v isti smeri naprej z isto brzino.

Iz višje nahajajočega aeroplana so spustili v nižje leteti aeroplan cev, po kateri je bilo spravljenih v tank prej kot v eni minuti petdeset galonov gazolina.

Pomisliti je treba, da sta letela aeroplana z naglico osemdesetih milj na uro.

To je bil seveda samo prvi poskus, dasi vprašanje še ni definitivno rešeno. Vseeno pa dokazuje, da ni več daleč čas, ko se bodo aeroplani lahko tekoma poletu v zraku preskrbovali s kurivom.

Načelnik armadne zrakoplovne službe generalni major Fechet vidi v tem poskusih odstranjenje največje ovire, ki se je zrakoplovstvu stajala na pot.

Delavska zmaga v canadskem mestu.

EDMONTON, Canada, 23. dec. Delavska stranka je dobila v decemskih volitvah štiri od šestih sedežev v Edmonton City Council, vsled česar razpolaga sedaj v celoti s šestimi sedeži.

Nov kabinet na Finskem.

HELSINGFORS, Finska, 23. decembra. — Dr. Mantere je sestavil večeraj novo ministristvo, potem ko je staro odstopilo radi nezauznanosti, katero je dobilo pred par dnevi. Večina članov je vzeta iz narodne napredne stranke.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

TRGOVEC Z DEKLETI
PRED SODNIKI

28 letni železniški uradnik Slavko Mijanović iz Sarajeva se je rad lepo oblačil in občeval v ženski družbi. Hotel se je navžiti vseh radosti življenja. Zato mu seveda ni zadostovala skromna uradniška plača. Zdel se je razmišljati, kako bi prišel do denarja, da bi kril velike izdatke za lepo, udobno in brezskrbno življenje. Zdel si je izposojati denar in je tako počasi lezel v dolgove. Upniki so ga že nadlegovali in končno so mu odpovedali kredita. Mladi uradnik je pa rabil vedno več denarja in tako je sklenil poskusiti s trgovino — z dekleti. Premagal je vse težkote in otresel se je tudi vseh moralnih predsodkov. Naposled ga je pa doletela zaslužena kazen. Mijanović se je napotil nekoga dne v Podgorico in se srečal na ulici lepa 18 letna devojka Stano Mijović. Tako stala postala prijateljica. — Uradnik se je dekletu ponudil za moža, kar je ta seveda z veseljem sprejela. Odsli sta k staršem, ki so na poroko pristali ter tudi dovolili da se ne poročita v Podgorici, ampak v Trebinju, kjer je Slavko rejen in kjer je imel vse za poroko potrebne listine. Stanini starši so ženinu še izplačali nekaj tisoč dinarjev za pot. Slavko in Stana sta se odpeljala v Trebinje. Ona se je spetoma veselila družinske sreče, o kateri je že tako dolgo sanjala, njemu so pa rojile čisto druge misli po glavi. Premišljal je, kako bi najbolje vnovčil svoj plen ter poplačal svoje dolgove. Uradnik je naposled začel pripravljati naivno Stano na novo življenje. Rekel ji je, da je lepa in da mora zato imeti tudi svilene obleke in nakit, da jo bodo ljubili kavalirji ter ji dvorili. On da ne bo ljubosumen, četudi jo bo kdo poljubil. Stana se je samo naivno smejala in ni vedela, kaj hoče prav za prav njen ženin. Slavko ji je pa vedno pesterješe slikal življenje v salonu, kjer ji ne bo treba delati, kjer jo bodo obževali številni kavalirji, ki se bodo vedno menjali, kjer bo uživala cele noči ob vinu in šampanju in za vse to še dobila mnogo denarja. Stana na vse to ni odgovorila, temveč se je samo naivno smejala. Tako sta prišla v Trebinje. Uradnik je dekle pustil v kavarni in odšel k lastniku neke javne hiše ter mu ponudil Stano. Lastnik javne hiše ni bil ravno uradnikov prijatelj. Pred letom sta se sprla. Sedaj je imel priliko, da se mu osveti. Odšel je z njim v kavarno, samo da bi videl, če govorijo resnice. Stana mu je bila res všeč, toda njegova želja po osveti je bila močnejša. Slavku je dejal, da mu dekle ni všeč. Odšel je in javil prekupčevalca z dekleti pehclji, ki ga je takoj aretirala in izročila sodišču. — Pred dnevi je stal uradnik Slavko Mijanović pred mestarskim sodnikom. Zaslišana je bila tudi njegova žrtev Stana Mijović, ki je izjavila, da jo je hotel obtoženec prodati v javno hišo, namesto da bi jo vzel za ženo. Razprava je bila odgojena, ker morajo zaslišati še nekaj prič.

KRYVAJA ROBINSKA
TRAGEDIJA

Iz Broda poročajo, da se je odigrala v občini Grabarini strašna robinska tragedija. Seljak Ferencčević je umoril s sekuro svojega ženo in smrtno ranil svojega 13 letnega sina. Po krvavem zločinu si je sodil sam. Šel je pod streho ter se obesil. Zločin je prvi odkril Ferencčevićev brat, ki je prišel baš tedaj na obisk. Dolgo je trkal na vržna vrata in ker ni bilo nikogar na spregled, je vdrl v hišo. Našel je ženo in brata že mrtva, 13 letni sin se je pa boril s smrtjo. Ležal je nezavesten v postelji s strašno rano na glavi. Otroka so odpeljali v bolnico. Zdravniki so izjavili, da so rane smrtni in ni upanja, da okreva. Kako je prišlo do strašnega zločina, nihče ne more pojasniti. Če se deček ne zave in izpove, kako se je zločin pripetil, bo ta krvava robinska tragedija za vedno nepojasnjena. Ferencčević je bil drugače marljiv in dober seljak. Poznali so ga kot treznega in vestnega družinskega očeta. Živel je z ženo v najboljših obnosih. Zato se sodi, da je izvršil grozno dejanje v duševni zmedenosti.

POMOŠČENJE POROČNIKA
CARLIERJA

Pred leti je vzbudila afeta francoskega poročnika Carlierja v naši javnosti veliko pozornost. Znano je, da je bil poročnik obdolžen, da je umoril v beograjskem hotelu "Palace" svojega tovariša, švicarskega trgovca Iseljo. Spala sta skupno v isti sobi. Nekoga jutra so Iseljo našli umorjenega v sobi. Policija je takoj aretirala Carlierja, ki je seveda zanimal vsako krivito. Vse je pa kazalo, da je on morilec. Beograjsko sodišče ga je obsodilo na 20 let ječe. Pozneje je bil pomiloščen na 10 let ječe. Od te kazni je odsedel polnih 5 let v beograjski glavnici. Sedaj javljajo iz Beograda, da je kralj podpisal ukaz, s katerim se poročnik Carlier vnovič pomilosti. Odpuščen mu je še estanek kazni. Ko so poročnika obvestili o pomilostitvi, je bil vidno vzhrušen. Vest o pomilostitvi je vzbudila v Beogradu veliko senzacijo, ker je svoječeno ves beograjski tisk obširno poročal o umoru v hotelu "Palace", kakor tudi o procesu proti francoskemu poročniku Carlierju, ki je bil kljub sijajnemu zagovoru obsojen na podlagi indicij. Po Beogradu krožijo vesti, da so francoske vojaške oblasti prepričane, da je bil poročnik po nedolžnem obsojen ter ga nameravajo sprejeti zopet v armado.

ČRNA ROKA V VRŠCU

V Vršcu se je pojavila izsiljevalna tolpa, ki je poslala nekaterim meščanom grozilna pisma. Izsiljevalci so od posameznih meščanov zahtevali večje ali manjše svote, kakor so pač premožni. Pisma imajo na mesto podpisa narisan črna roka. Naslovljenecem izsiljevalci groze s smrtjo, če ne dobe od njih v določenem času zahtevanega denarja. Grozilno pismo je dobil med drugimi tudi državni pravdnik dr. Isa Aguilar. Od tega "črna roka" zahteva 200 tisoč Din. Nadalje zahteva "črna roka" od tvojke Valetin Neukomm 100 tisoč Din. V vsakem pismu je določen tudi čas in kraj, kjer naj se zahtevan avgota odda. Prizadeti so seveda takoj obvestili policijo, ki sedaj išče predrzne izsiljevalce. Pisma so pisana v slabi srbsčini.

SMRTNA OBSODBA

Pred dnevi se je vršila pred sodiščem v Kragujevcu razprava proti seljaku Mijut Petroviću, ki je bil obtožen, da je pred meseci umoril svojega 20 letnega sina Božidarja. V sponju ga je zadel s pomočjo svoje žene in hčerke. Obtoženec je umot priznal, izgovarjal se je pa, da mu ni preostalo nič drugega, ker je bil sin nasiljen in zapravljivec. Kot družinski poglavar ni mogel mirno gledati, kako mu sin zapravlja polagoma premoženje. Sodničen sina ni hotel izročiti, ker ga je bilo sram. Zato je sklenil, da ga pri prvi priliki spravi s sveta. Zaslišane priče so izjavile, da je obtoženec večkrat skopuh in ni privoščil sinu niti pare. Petrović je bil obsojen na smrt na vešalih.

ADVERTISING IN GLAS NARODA

Dopisi.

Barberton, O.

Prosim vas, odmerite mi malo prostora v vašem cenjenem listu Glas Naroda. Povem vam, da brez njega ne bi mogla biti. On mi daje največ razvedrila v teh dolgih zimskih večerih. Lepe povesti nam prinaša, posebno me pa zanima Petrova kolona, ki zna naš ženske tako lepo naslikati. Le tako naprej, se vsaj včasih nasmejemo. Pravijo, da je smeh koristen za zdravje.

Hvala vam za stenski koledar. Krasen je in lepega pomena.

Z delom gre še precej dobro v naši naselbini. Seveda, zadovoljivo ni, pa moramo biti zadovoljni, ker si sicer ne moremo kaj.

Bolezen "flu" nas je tudi obiskala, a upati je, da nas kmalu zapusti, ker nismo nič kaj prijatelji z njo.

Naše slovenske ženske se tudi pridno zanimajo in ne za ameriško državljanstvo, namreč Mrs. Mary Mozic, Mrs. Agnes Arko, Mrs. Jennie Lukežic, Mrs. Blažic in še več jih je, pa jim žal, ne vem imena.

Doigokljuna ptica se je oglašala pri Mr. in Mrs. Šega ni pustila za spomin krepkega fanta.

Torej naj zadostuje za danes, pa še drugič kaj več.

Vsem čitateljem Glas Naroda vesele božične praznike in srečno novo leto želi

Mrs. Jennie Troha,
213 Columbia Ave.

Porterville, Cal.

Dragi urednik G. N. — Prosim malo prostora v vašem listu za ta moj dopis. Ako prostora ne dobi, pa naj v koš odleti.

Večkrat vidim dopise iz slovenskih naselbin, v katerih vsak po svoje poroča glede društev, veselje in dela. Nekateri se pa celo s kranjskim gulažem postavljajo.

Mi tukajšnji Slovenci se pa zanimamo približno vsi za eno lastnino, namreč za poljedelstvo. Vsi smo že omagani od velike suše.

Deset let nas je mučila suha poša, naša dela na polju so bila vsa zastoj. Srednja California si je res vzela lepe desetletne počitnice, in mi farmarji smo imeli zelo slabe čase v teh letih. Zdaj se je pa le premislila, ker jo že željno pričakujemo kakor belemški pastirji božičnega rojstva.

In v resnici se je vrnila pred enim mesecem z veliko množino dežja in obdarovala bližnje hribe s snegom. Vsi tukajšnji farmarji smo jo z navdušenjem pozdravili. Naša polja s pšenico obsejana so lepo zelena in mi smo zadovoljni, ker upamo na boljša leta. Ta

di živina se redi po zelenih pašnikih brez vsake skrbi.

Dragi čitatelji, kaj si pa o tem mislite, še o Božiču je bogata californijska trta obložena z grozjem in čaka pomoči, da bi jo kdo olajšal, pa se nihče ne zveni za njo, ker je preveč tega sadja. Na tisoče ton bo ostalo na trah in čakalo, da vse mrzlo pokonča.

Istotako tudi vidim pomaranče kako se rmenijo izpod zelenega listja. Izgleda kot resnično božično drevo.

Torej naj zadostuje za enkrat. Želim vesele božične praznike vsem Slovincem in Slovenkam.

Margaret Konda.

Gledališče—Glasba—Kino

THE VIKING.

V Embassy Theatre, Broadway in 46. cesta, predstavljajo krasno igrano THE VIKING, katero bi si moral sleherni ogledati. Glavno vlogo igra Pauline Starke in Donald Crisp. To je produkcija v barvah, posneta po noveli "The Thrall of Liff the Lucky".

Nastopita tudi Vincent Lopez s svojim orkestrom ter Cliff Edwards.

Jako zanimiv je tudi govoreči film "Phipps", v katerem igra Lowmell Sherman glavno vlogo. Cene so zmerne.

Sofistika univerza,

ki je edino bolgarsko vsučilišče, je letos otvorila še veterinarsko fakulteto. Vseh slušateljev je letos vpisanih na univerzi 4000, od tega 1200 žensk. Največ slušateljev ima pravna fakulteta — 1100, najmanj medicinska: 500; vzrok je v tem, ker je zdravnikov na Bolgarskem že danes preveč.

Spomini o Dostojevskem

V Moskvi pripravljajo izdajo spominov mladšega brata pisatelja F. Dostojevskega — Andreja Mihajloviča. Spomini obsegajo ogromno gradiva iz otroških let Dostojevskega in odkrivajo razmere, v katerih je rastel.

S L U Ž B O

DOBE SLAMNIKARICE, izveštane na ženskih in otroških slavnostih. — Dolga sezija.

S. Mayer & Sons,
Grand & High Streets,
Maspeth, L. I.

RAD BI IZVEDEL za JOHN SIMČICA; če bere sam ta oglas, ga prosim, naj se oglasi na spodnji naslov, obenem pa prosim rojake, naj ga opozore. — John Knaus, Wood Camp I, Glenfield, N. Y.

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem.

IZRABITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA

NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do včevši

12. JANUARJA 1929,

bomo obrestovali že od 1. januarja po —

4½%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsakega meseca naprej.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Salament, ta je pa vzela zares...

Kajti piše resno in preudarno: Na vaš list sem naročena že čez dvajset let in me ni bilo treba terjati. Ker bo pa 20. februarja prihodnjega leta naročnina potekla, mi ga ustavite; ne bom več plačevala.

Vzrok je pa ta, ker ste Petra Zgago ven vrgli, dasi je že trinajst let pridno delal. Po trinajstih letih se je pa razsopirila v njegovi koloni kratka kikklica. To je pa res lepa zabava, to je pa res lepo priznanje. Ni čuda, če je časopis raztrgal in odšel, ko je videl to sramoto. Če je tista njegova konkurentka kaj vredna, naj bi si kje drugje poiskala delo, ne pa da bi moške izpodirjala. Kar je Zgaga pisal, je po pravici povedal. Njegova kolona je bila bolj obrabljena kot vse drugo. Moj mož je vsak dan sproti rekel: — Pa pogledno, ne, kaj je danes Peter povedal.

To je pa res škandal, da Kranjce Kranjca ob delo spravljajo. Namesto da bi ga zagovarjali, ga pa graja. Ja, taki smo Slovenci. Meni je sleer vseeno, kajti jaz Petra nisem poznal, ker sem jaz tam od Ljubljane doma. No, potegnem se pa vseeno žiber za Petra. Svoji k svojim! Upam, da jih bo še več tako naredilo. Lepa hvala za Koledar! M. Teran.

Zdaj je že vse dobro. Upam, da se je rojakinja že potolajila. Po novem letu jih bom šele prav popravili kresati začel, če mi Bog zadržuje in življenje da. Za božične praznike nisem nikomur pisal, zato pa tempotom pozdravim vse svoje prijatelje in prijateljice, ki so me tako obsuli s čestitkami, da mi je kar sapa pohajala.

Hvala za vabila, dobre nauke, lepe nasvete in prijazne besede.

Vsem bi rad ustregel, pa mi ni mogoče.

Nekateri so me vabili k sebi, drugi na veselice in Miklavževe večere, pa žal, nikomur nisem mogel ustreči.

Visoko pa cenim dobro voljo in čestitke, ki bo prišle menda res od sreca.

Hvala rojakom v daljni Kanadi, v Texasu, Alabami in Louisiani, hvala vsem od Californije in Washingtona do držav New York in New Jersey.

Če sem slučajno koga pozabil, nisem tega namenoma storil.

Je bilo tudi nekoliko pozdravov, ki so me razveselili nekoliko na normalo. Bili so za priboljšek.

Tako naprimer pozdrav, ki mi ga je poslala lepa Ančka iz Forest City, Pa. Lepa Ančka, ki ima tako črne in skrivnostne oči kot da bi človek v brezno pogledal.

Ali pa pozdrav Mr. Kramerja iz Clevelanda.

Sedaj o Božiču je vse nekako mistično, tajinstveno in skrivnostno. Mr. Kramer je pa materialist in pride kar s klobasami na dan ter s pristno kranjsko klobaso ustvari božično razpoloženje.

Dar je bil tolikšen, da so ga bili vsi v tiskarni deležni, kar je ostalo, sem pa komaj preitral domov.

Klobase so izvrstne. Ko je ugrizneš, se ti zdi, da te je domovina pozdravila. Če je pa še kvart musolinija poleg, je štimunga popolna.

Rojaki naj si zapomnijo, kam naj v slučaju potrebe pišejo za klobase in suho prašičevo meso.

Mr. Kramer pa menda tudi ne bo zameril in ne bo hud name, če objavim v svoji koloni njegov naslov: John Kramer, 5301 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Torej še enkrat vsem skupaj vesele božične praznike in srečno Novo leto. Da bi jih praznovali v sreči, zdravju in zadovoljstvu, da bi vsi delali in dobro zaslužili in naj bi sv. Martin, ki zna čudeže delati to je iz mošta vino napraviti, še en kapitalen čudež napravil: da bi ga bilo v sodu vedno več, ne pa vedno manj.

Vse to in še sto drugih dobrot vam iz prijateljskega srca želi

Peter Zgaga.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Alphonse Daudet:

ZADNJI DAN ŠOLE

Povest malega Alžemana

Tisto jutro sem se zakasnil, da bi šel v šolo in sem se bal, da bi bil okaran in to tem bolj, ker nam je g. Hamel dejal, da nas bo izpraševal o partiih, a jaz nisem znal niti besedice o njih.

In vreme je bilo tako toplo, tako jasno!

Čul sem živjati kose v moji obgozdu, na sosednjem travniku sem videl Pruse, ki so se vadili. Vse to me je mikalo bolj kakor pravila o deleznihi; toda imel sem toliko moči, da sem se premagal in stekel proti šoli.

Ko sem šel mimo županstva, sem zagledal, da stoji tam zraven majhne rešetke o oglašni polno ljudi. Dve leti je že od tega, kar so prihajale k nam vse slabe vesti o izgubljenih bitkah in rekvizicijah, in mislil sem si, ne da bi se ustavil!

"Kaj se more neki še zgoditi?" Ko sem tekkel čez trg, mi je koval Wachter, ki je s svojim vajencem pravkar bral oglaš, zaklical:

"Nikar se tako ne podvizaj, mali; boš še vedno pravočasno prišel v svojo šolo."

Mislil sem, da se je šali z menoj in sem ves zasopel stopil v majhno šolsko dvorčico.

Običajno je bil pred začetkom pouka tak hrup, da se je čul na cesto: zapiranje in odpiranje predalov, učenci so glasno ponavljali, mašeč si ušesa, učitelj je z debelim črtalom tolkel po klopih:

"Malo miru!"

Hotel sem izkoristiti ta običajni ropot in neopažen doseči svojo klop; — toda prav danes je bilo vse mirno kakor nedeljsko jutro. Skozi odprto okno sem videl tovaršne na svojih prostorih in našega učitelja, hodčega sem in tja z ogromnim železnim črtalom v roki. Bilo je treba odpreti in vstopiti v sredo te silne tišine. Mislite si, ali sem bil rdeč in če sem se bal!

Učitelj me niti ni ježno pogledal in mi je dejal zelo ljubezljivo:

"Idi hitro na svoje mesto, moj mali; hoteli smo že začeti brez tebe."

Naglo sem vstopil v svojo klop in se vsedel. Šele tedaj, ko sem se nekoliko umiril, sem zapazil, da je imel naš učitelj svojo lepo zeleno salonsko suknjo in črnoobrobjeno svileno čepiro, kar je nosil le ob nadzorovanju ali delitvi daril. Sploh je bilo na vsem raz-

redu nekaj posebnega in svečanega. Najbolj me je pa presenetilo, da sem zagledal v ozadju dvorane v klopih meščane, ki so sedeli in molčali kakor mi: starega Hausserja s svojim triogelnikom, starega župana, starega pismonoša in ostale. Vsi ti ljudje so se mi zdeli žalostni; Hausser je prinesel s seboj star abecednik s strganim robom in ga je držal na kolenih odprtega.

Ko sem se čudil vsemu temu, je g. Hamel stopil za kateder in nam dejal z istim sladkim glasom, ki me je bil zujim prej sprejel:

"Otroci moji, danes vas zadržim poučujem. Iz Berlina je prišel ukaz, da se odslej mora v Alžaciji in Loreni poučevati le v nemščini. Novi učitelj bo dospel jutri. Danes je zadnji francoski pouk. Prosim vas, bodite prav pazljivi."

"Moja zadnja francoska učna ura!"

In jaz sem znal komaj pisati! Torej se ne bom nikoli naučil! In da je to najljepši jezik sveta, najpri tem bo moralo ostati! Kako bolj jasen in trden, ki ga moramo sem si želel tedaj izgubljenega čašuvati in nikoli pozabiti. Zakaj sa, pouka, ki sem ga zamudil z narod, ki ga osužnjuje in ohrani iskanjem gnezd in z drsanjem na svoj jezik, ima v jeziku ključ v Saari! Moje knjige, ki sem se jih bral našo lekcijo. Čudil sem se nosil, moja slovnica, moje sveto-kako sem vse razumel. Vse, kar pisemske Zgodbe so se mi sedaj zdale stare prijateljice in zelo me je bolelo, da jih bom moral zapustiti. Isto je bilo z gospodom učiteljem: misel, da bo odšel in ga nikoli več ne bom videl, je zbrisala spomin na vse kazni in udarce s črtalom.

Uboji človek! Torej na čast zadnji šolski uri je oblekel lepo pražnjo obleko; katerih je bilo lepo okroglo zaposedaj sem razumel, zakaj so prišli sano. Francija, Alžacija, Francija, Alžacija. Bilo je kakor bi se je, da hočejo s tem pokazati svoje obžalovanje, da niso pogostejše hodili sem. Bilo je to tudi kakor je zahvala našemu učitelju za štiri-desetletno dobro službo; izpolnili so svojo dolžnost do domovine, ki je odhajala.

Bil sem v vseh teh razmišljanjih, ko sem zaslišal svoje ime. Bil sem na vrsti, da bi pripovedoval na pamet. Kaj bi dal, da bi in s srečo. Od časa do časa, ko sem dvignil glavo znad papirja, sem videl, kako je g. Hamel nepremično sedel in motril predmete okoli sebe, stal sem in se majal v klopi, bil sem otožen in nisem upal dvigniti glave.

"Ne bom te zmerjal, moj mali Franc, glej tako-le je: vsak dan praviš: Ba! imam še čas, naučil se bom jutri. In zdaj vidiš, kaj prihaja. Ah! to je bila velika nesreča naše Alžacije, da je vedno odlagala svojo izobrazbo na naslednji dan. Sedaj so pa ti ljudje prisiljeni, da nam rečejo: Kako! vi trdite, da ste Francozi in ne znate niti govoriti niti pisati lastnega jezika! Pri vsem tem nisi ti, dragi Franc, največji krivec. Mi vsi moramo prejeti dober del teh očitkov."

"Vašim staršem ni bilo mnogo do tega da bi se vi izobrazili. Ra-je so vas priglanjali k delu na polju ali v predilnicah, da bi si kak denar več prisužili. In jaz sem — ali si nimam ničesar očitati? Ali vam nisem večkrat ukazal zalivati svoj vrt mesto nčenja? In kadar sem hotel iti loviti postrvi — ali vam nisem dal pristoje?"

Nato nam je g. Hamel začel govoriti o francoskem jeziku, rekoč, da je to najljepši jezik sveta, najbolj jasen in trden, ki ga moramo čuvati in nikoli pozabiti. Zakaj sa, pouka, ki sem ga zamudil z narod, ki ga osužnjuje in ohrani iskanjem gnezd in z drsanjem na svoj jezik, ima v jeziku ključ v Saari! Moje knjige, ki sem se jih bral našo lekcijo. Čudil sem se nosil, moja slovnica, moje sveto-kako sem vse razumel. Vse, kar pisemske Zgodbe so se mi sedaj zdale stare prijateljice in zelo me je bolelo, da jih bom moral zapustiti. Isto je bilo z gospodom učiteljem: misel, da bo odšel in ga nikoli več ne bom videl, je zbrisala spomin na vse kazni in udarce s črtalom.

Po berilu smo prišli k pisanju. Za ta dan nam je g. Hamel pripravljal popolnoma nove vzorce, na katerih je bilo lepo okroglo zaposedaj sem razumel, zakaj so prišli sano. Francija, Alžacija, Francija, Alžacija. Bilo je kakor bi se je, da hočejo s tem pokazati svoje obžalovanje, da niso pogostejše hodili sem. Bilo je to tudi kakor je zahvala našemu učitelju za štiri-desetletno dobro službo; izpolnili so svojo dolžnost do domovine, ki je odhajala.

Ni se čulo nič drugega nego škrtanje peres po papirju. Nekdo so prileteli hrošči, toda nihče se ni zmenil zanje, celo najmanjši ne, ki so si prizadevali, da bi svojo prekljaste črte izdelali vestno in s srečo.

Od časa do časa, ko sem dvignil glavo znad papirja, sem videl, kako je g. Hamel nepremično sedel in motril predmete okoli sebe, stal sem in se majal v klopi, bil sem otožen in nisem upal dvigniti glave.

istem mestu, z dvoriščem pred seboj in z vedno isto učilnico. Edino klop in pisalniki so se zbrusili in ogladili; orehi na dvorišču so zrasi in hameli, ki ga je sam vzgojil, je ovenčal okna skoro do strehe. Kaka srčna bol je morala mučiti ubogega človeka, ker je moral vse to zapustiti in slišati svojo sestro, ki je hodila po sobah in zapirala kovčge, ker sta naslednji dan morala odpotovati in zapustiti deželo za vedno.

Vendar je imel srčnost in nas je poučeval do konca. Po pisanju smo imeli zgodovino, nato so mali ki peli: ba be bi bo bu. V ozadju sobane si je stari Hausser nataknil naočnike in, držeč svoj abecednik v roki, zlogoval črke z njimi. Videlo se je, da se tudi on trudi: glas se mu je tresel od ginjenosti in vse to je bilo tako smešno, da

se nam je vsem hotelo smejati se in jokati se. Ah, spominjal se bom tega dne!

Hipoma je cerkvena ura odbila polno in zazvonilo je angelsko oznanjenje. Isti hip so pod našimi okni zabučale trombe Prusov, ki so se vračali z vaj.

G. Hamel se je ves blede dvignil s svojega stola. Nikoli se mi ni zdel tako velik "Prijatelji moji — je dejal — prijatelji, jaz..."

Toda nekaj ga je dušilo in stavka ni mogel končati.

Tedaj se je obrnil proti tabli, vzpel kos krede in je z vso močjo napisal kakor je mogel veliko:

"Živela Francija!"

Naslonjen na steno in brez besede je ostal tam ter nam dal znak z roko:

"Končano je... pojdite."

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Novi prevodni urad v State Department.

Državni tajnik Frank B. Kellogg je osnoval novi odelik v državnem departmentu, ki se bo nazival Translating Bureau (urad za prevode). Prevajanje v State Departmentu je povsem nekaj drugega kot slično delo drugje. Dokumenti o mednarodnih pogovorih in sklepih istih v obliki mednarodnih pogodb in dogovorov, ki se neprestano prodloženo departmentu, potrebujejo natančne prevode in prevajatelji istih morajo že znati nekaj več kot enostavno dobesedno prevajanje iz enega jezika v drugega. Kdor prevaja take dokumente, mora poznati tudi dopise, ki se tičejo istih, in biti sposoben prevesti pravilni zmisel vsebine teh dokumentov.

Radi tega morajo prevajatelji imeti znanje o političnih, gospodarskih in finančnih zadevah, kakor tudi biti dobro vešč raznih jezikov in povrh tega morajo biti sposobni izvajati svoje delo hitro, natančno in v dobrem stilu, tako da njihovi prevodi morejo biti vloženi kot državni dokumenti.

Sledeče naloge so bile određene novemu prevodnemu uradu: Prevajanje objav v tujih jezikih, poslanih od Bele hiše; prevajanje diplomatskih not in drugih dokumentov s strani raznih poslanstev v Washingtonu; prevajanje zakonov, pogodb in zapisnikov o mednarodnih konferencah, kakor tudi drugega materiala, ki je viden za Departmenta of State; prevajanje pism ali dokumentov vposlanih iz inozemstva, tisti se tirjatev, viz in potnih listov; kritično pregledanje načrtov inozemskih pogodb, tako da prevlada popolni sporazum med angleškim in tujejezičnim tekstom.

Michelson, priseljenec in proslavljeni znanstvenik.

Znanstvena Amerika proslavi dne 19. decembra šestinsedemdesetletnico enega izmed najodličnejših ameriških in svetovnih znanstvenikov, Alberta A. Michelson, profesorja na čikaški univerzi.

Rodil se je v Strelnu na Nemškem dne 19. novembra 1882. Nekoliko let kasneje so se njegovi starši priselili v Ameriko in se nastanili v San Franciscu. Mladi Michelson je pohajal ljudsko šolo v tem mestu in potem odšel na mornariško akademijo v Annapolisu, kjer je absolviral l. 1873. Od l. 1875 do 1879 je bil učitelj fizike in kemije v isti akademiji in kasneje je bil nekoliko časa v uradu almanaha vojne mornarice, ik pripravljala tabele za pomorščake. Leta 1881 je zapustil vojno mornarico.

Po dveh letih učenja na Nemškem in Francoskem v raznih učiliščih se je povrnil v Združene države. Prva njegova služba po povratku iz Evrope je bila profesorstvo za fiziko v Case School of Applied Science v Clevelandu. Tedaj je skupaj s svojim kolego Dr. E. W. Morley izvedel sedaj klasični Michelson-Moreyov eksperiment za ugotavljanje brzine svetlobe. Eksperiment je obstojal v tem, da sta razdelila žarek svetlobe v dva dela s pomočjo tenke posrebrnjene ogledala in odposlala oba dela žarkov v ravnem kotu na dva drugi ogledali, od koder so bili žarki odsevani nazaj na začetno točko, kjer so se bili razdelili.

Poprej se je vobče domnevalo, da svetloba potuje v obliki valov sredi domišljene snovi, zvane eter, ki baže napolnjuje vse vesoljstvo. Po tej teoriji biti neka razlika v času, ki ga žarki potrebujejo za povratek v začetno točko, katere razlika bi morala biti odvisna od smeri potovanja svetlobnih žarkov z ozirom na kretanje zemlje. Eksperiment je bil zadostno natančen, da bi se odkrila pričakovana razlika, ali eksperiment ni pokazal nikake razlike. Od prizadevanja, da se raztolmači ta nepričakovani izid, in od drugih sličnih eksperimentov se je končno izemila znana Einsteinova teorija relativnosti.

Merjenje prave hitrosti svetlobe je bil osnovni problem, ki ga je Michelson natančneje rešil kot kdaj poprej. Njegovi prvi eksperimenti merjenja svetlobe so bili izvedeni, ko je bil še v vojni mornarici, ali še le l. 1927 je objavil najnatančnejše merjenje, ki je bilo dosedaj doseženo. Pokazal je, da svetloba potuje z brzino 186,286 milj v eni sekundi.

Inferecijski refraktometer je drug njegov izum. Ta instrument rabi valovne dolžine svetlobe kot merno enoto. S to delikatno pripravo morejo astronomi izmeriti resnični premer zvezd.

L. 1907 je prof. Michelson dobil Nobelovo nagrado za fiziko. Počasen pa je bil tudi od mnogih drugih zavodov tukaj in v inozemstvu. On je član znanstvenih organizacij v ranih deželah. Od l.

INFLUENCA

izčrpa vašo moč živahnost

Pusti vas dolgo časa oslabiljenega in nezmožnega. Zaščitite se pred njo s tem, da zastavite brez zamude zgodnje prehlade.

PAIN-EXPELLER

Varstvena znamka Reg. U. S. Pat. Off.

dobro vdrgnen v prsi ali hrbet bo spravil kri v kroženje, preprečil zastajanja krvi ter odpravil zastarele prehlade.

35c. in 70c. v lekarnah.

Pravi ima varstveno znamko SIDRO.

R. A. D. RICHTER & CO.

BERRY & CO. 305 ST.

BROOKLYN, N. Y.

Osebna posojila.

Človek pride včasih v položaj, da rabi denar za kak nepričakovan izdatek.

Če zahteva slučaj več denarja kot ga je na razpolago, je navadno mogoče dobiti posojilo le proti odušnim obrestim. Znano je, da zahtevajo razna posojila podjetja za osebna posojila (personal loans) po 35% in še več na leto za obresti in stroške. Zgodilo se je, da so delna odplačila za mala posojila komaj kritila visoke obresti in je ostal človek večin dolžnik.

Mi smo že številnim našim strankam, ki so se obrnile na nas, pomagali iz začasne denarne stiske. Predvsem so bile to stranke, ki jih osebno poznamo, ker se že mnogo časa poslužujejo naše banke.

S tem naznanilom opozarjamo rojake v New York-u na to udobnost našega poslovanja.

Posojila dajemo v zneskih od \$30.— do \$200.— za rok od enega do šestih mesecev.

Obresti za posojila računamo po 6% na leto.

Posojila je treba oplačati v enakih mesečnih obrokih.

Za jamstvo zahtevamo podpis dveh nam poznanih oseb ali kritje v vrednostnih papirjih, n. pr. zavarovalna polica itd.

Vse prošnje za posojila rešimo točno ter jantimo za najstrožjo tajnost v vsakem slučaju.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

1923 do 1927 je bil predsednik National Academy of Sciences.

Tudi nekateri drugi člani Michelsonove rodbine so postali odlični v tej deželi. Njegov brat Charles Michelson je uvažen astronomski urednik in pisatelj. Njegova sestra Miriam Michelson je pisateljica mnogih novel in esejev. Sin profesorja Michelsona, Truman Michelson, je etnolog (narodoslovec) v Smithsonian Instituciji v Washingtonu.

klical je sosedo ter vdrl v hišo, kjer se mu je mudil strašen prizor. Brat Ivan je visel na obešalniki. Bil je že mrtel. Ko so stopili v drugo sobo, se jim je mudil se Charles Michelson je uvažen astronomski urednik in pisatelj. Njegova sestra Miriam Michelson je pisateljica mnogih novel in esejev. Sin profesorja Michelsona, Truman Michelson, je etnolog (narodoslovec) v Smithsonian Instituciji v Washingtonu.

STRAŠNA RODBINSKA TRAGEDIJA

Te dni je seljak Miha Perencevič odkril pretresljivo družinsko tragedijo v Graberjih v Slavoniji. Perencevič je imel brata Ivana, ki je živel ženo in otrokom v svoji hiši v Graberjih. Čudno se mu je zdelo, da ga brat ne obišče tako dolgo. Ponavadi je Ivan prišel vsak drugi dan k njemu, da ste se pomenila o tem in onem. Ivan je smilil, da se je bratu nekaj pripetilo. Morda je bolan, si je mislil, in je odšel k njemu. Še bolj se je čudil, ko e prišel pred bratovo hišo in je zaman trkal na vrata. Po-

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI.

DVOBOJEVANJE V SOLI

Dr. James Naismith, ki je znan kot izumitelj "basketbala", nadzoruje sabljanje dveh studentk na University of Kansas.

EDINA MOŽNOST

da se dostavi Vašim v domovini denarno nakazilo še pred Božičem je potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

ali

DIREKTNEGA BRZOJAVA

Stroški za brzojavno pismo \$1.—

Za direkten brzojav: v Jugoslavijo \$2.50,

Italijo \$2.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ČITAJTE!

NOBILOVA BLAMAŽA

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV, KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. E.

47

(Nadaljevanje.)

Njen prvi instinkt je bil odpreti oči ter govoriti, a ustavljena je bila od nekega nepričakovanega gibanja Gartha. Povsem naenkrat, ko jo je pobral v svoji roki, je pričel izlivati v njena ušesa cel potok žarečih, strastnih besed ljubezni, — zmagovalne, obožujoče, ki so končno obupno opustile vsako pravico ali zahtevo.

... In jaz moram živeti brez tebe ... umreti brez tebe! Moj Bog, to je trdo!

V temi in osamljenosti noči, kot je domneval, osamljen, z nezavestno obliko ženske, katero je ljubil, v svojih rokah, — je Garth razkril svojo istinito dušo. Ničesar ni bilo več prikritnega in Sara je vedela končno, da je ljubljena zopet kot je sama ljubila.

Devetnajsto poglavje.

KONEC POTOVANJA.

Sara se je zganila nekoliko ter odprla svoje oči. Globoko v svojem sreu je bila osramočena od teh kratkih trenutkov hlinjene nezvesti, a kljub temu se je čutila slavno srečno! Nobena stvar je ne more več močno vžalostiti. Garth jo ljubi!

Ker ni hotel, iz kateregakoli vzroka, nikdar potegniti na stran koprene ter ji pustiti zreti ravnice, je bila vesela, da je pokukala nepozvana skozi odprtino, katero je pustila njegova železna samovojila in molčečnost. Ravno tako kot se je razkrila sama njemu na otoku, tako se je tudi on razkril njej in bila sta "kvit".

— Jaz sem allright, — je objavila, boreča se v sedečo pozicijo. — Jaz nisem poškodovana!

— Sedite mirno eno minuto, da preskrbim nekaj brandyja iz kare.

Garth je govoril s čudno kontroliranim glasom.

Bil je nazaj v trenutku in njegov surovi glas ji je dal nekaj oddiha.

— Hvala Bogu, da smo se šele pričeli premikati, — je rekel. — Drugače bi se gotovo ubila.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašala radovedno. — Kako sem padla ven?

— Vrata so se odprla. Ta prokleti tepec, Judson, jih ni primer- no zaprl. Ali ste gotova, da niste poškodovana?

— Popolnoma gotova. Le glava me boli.

— To je zelo verjetno. Vi ste bila omamljena za eno minuto ali dve.

Naenkrat pa se ji je vrnil spomin na pot, katero je imela pred seboj.

— Molly! Sveti Bog, koliko časa sva izgubila? Koliko časa je vzel ta prismuknjeni posel? — je vprašala, v napadu vznemirjenja.

Garth si jo je ogledal na čudni način v blešku stranske luči kare, katero je prinesel s seboj nazaj, ko se je vrnil z žganjem.

— Mislim, da pet minut, — je rekel ter dostavil samemu sebi: — Cela večnost!

— Pet minut? Ali je to vse? Potem hitiva naprej!

Napravila je par korakov v smeri proti kari, nakar se je ustavila ter omahovala. Zdelo se ji je, kot da ji nogi ne prijadata več.

V trenutku je bil Garth zopet ob njeni strani ter jo dvignil v svoji roki. Ponesel jo je hitro preko par jardov, ki so ležali med njima in karo, nakar jo je nežno položil na njen sedež.

— Ali se čutite zmagovalno iti naprej?

— Seveda sem zmagovalna. Mi morava privedi Molly nazaj, — je rekla in celo njen glas se ni hotel pokoriti diktatom njenih možganov ter je slabotno pešal.

— Well, skušajte se nekoliko odpočiti. Ne govorite in mogoče boste zaspali.

Odprl je zopet svojo karo in potem, ko je zavzel svoj sedež za lolesom, je odvozil naprej.

Sara se je naslonila nazaj, kajti zavedla se je svoje popolne izčrpanosti. Kljub njenemu strahu za Molly se je je vendar polastilo čudno zadovoljstvo. Dolgi napor preteklih par tednov je bil končan — končan v poznovanju, da jo Garth ljubi.

Nobena druga stvar se ji ni zdela posebno važna. Razventega pa je bila telesno izčrpana. Padec jo je grdo pretrestel in hotela ni ničesar boljega kot omahnuti mirno nazaj v mehke blazine kare, uspavana od ritmičnega ropotanja stroja, dočim je vedela, da je Garth tam, tik poleg nje.

Naenkrat pa je njeno mirno dihanje kazalo, da spi in Garth, ki se je sklonil nad njo, da se uveri o tem, je pospešil naglico in kmalu je karo drvila naprej skozi noč v brzini, katere bi si ne upal razviti noben voznik, ki bi bil manj izurjen kot on.

Ko se je eno uro pozneje Sara predramila, se je čutila čudovito osveženo. Le majhen glavobol je še ostal, da jo spominja na zadnji doživljaj.

— Kje smo? — je vprašala poželjivo. — Kako dolgo sem spala?

— Ali se počutite boljše? — jo je vprašal Garth, pomirjen od njenega močnejšega glasu.

— Zelo dobro, hvala. Povajate pa mi, kje da smo?

— Skoro na koncu našega potovanja, mislim, — je odvrnil rezko ter nenaadno zmanjšal naglico. — Tamkaj je stoječa karo, ravno naravnost na levo pred nama. Ali jo vidite? Mislim, da sta to naša prijatelja, ustavljena valed pomanjkanja bencina, valed pomoči našega prijatelja, Jim Bradyja.

Sara je kukala naprej in na robu širokega pasu luči, ki se je sezal pred njima, je lahko spoznala veliko karo direktno pred njima.

Natančno, ko sta prišla vtric z drugo karo, ko se je Garth ustavil. Nato pa mu je ušla zadušena kletvica in tudi Sara je dala duška yzkliku presenečenja. Kara je bila prazna.

Garth je skočil ven ter osvetlil s svojo svetilko zapuščeno karo.

— Seveda, — je rekel, — to je gotovo Kentova kara.

Sree Sara je omahnila.

— Kaj neki je moglo postati iz nje? — je vzkliknila. — Ozrla sta je naokrog, kot da domneva, da sta se Kent in Molly skrivala ob cesti.

Medtem pa si je Garth ogledal gazolinski tank ter kane za zapuščeno karo.

— Ousena! — je objavil, ko se je vračal k svoji lastni kari. — To se jima je zgodilo.

— In kaj morava storiti sedaj? — je vprašala Sara obupana.

Garth se je nekoliko nasmehnil.

— Omahljivo srce, — jo je ozmerjal. — Kaj moreva storiti sedaj? Zakaj, vprašava sama sebe, kaj bi Kent povsem naravno storil, če bi se znašel brez kuriva?

(Dolgo prihodnja.)

Henrik Zbierkowski:

Dihur.

(Konec.)

Juraj pa ni mogel mirno prnesti blaženosti tega zblizanja, kajti srce mu je močno utripalo in mraz ga je spreletaval po vsem telesu. Ona se je pa stiskala k njemu in šepetala:

— Hitreje, hitreje! Zdi se mi, da zro na nas skozi vsa ta okna blede, skriti obrazi, da se iztegujejo proti nam skrčeni prsti okrvavljenih morilčevih rok.

Gondola je že plula po širnem morju, pustila je daleč za seboj prokleti otok, a še vedno se je razlegal za njo odmev strahotnega smena blaznežev.

Tisti hip se je čolnar tiho zamejal. V njegovem smehu je bilo nekaj tako nenaravnega, da sta se nehote ozrla nanj. In starci je začel pripovedovati.

— Ho, ho! — Poznam to — blede mesečina, razlita po morsk gladini. Ubogo donno Beato popade v takih nočeh strahotna blaznost, njen glas se sliši daleč, nobena stena ga ne zadrži. Njen krik se čuje v vsaki celici. Lahko še tako trdno spi, pa ti podre ta grozotni krik v ušesa, zmeša ti misli, omami te in kmalu začneš tudi sam tuliti kakor ona. Tudi pazniki izgube glavo, besneti začno kakor divje zverj in ves bobnuli tako do polnoči. Prosedel sem med temi strašnimi stenami dvanaest let. Šele pred dobrim letom so me izpustili kot izlečenega.

Umolknil, je kakor da opazuje, kako bo učinkovala njegova povest. Gospa Rena se je obrnila k starcu in je radovedno poslušala njegovo pripovedovanje. Juraj se je nervozno premaknil in začepetal svoji družici:

— Kakšen usoden dan je to! Priznam, da mi je zelo neprijetno voziti se z bivšim norcem. V ter je vedno močnejši. Rena vrnimo se!

Glas se mu je tresel — zdelo se je, da ona ne sliši njegovih besed. Ozrla se je na čolnarja, ki je nadaljeval:

— Čudovito. Kaj vse sem videl teh dvanaest let, gospoda moja. Lasje se mi ježijo, če le pomislim, da sem preživel celin dvanaest let v norišnici. Spominjam se, da je bil v naši celici blaznež — mlad, pomosen dečko. Zdelo se mu je, da je dož. Kakor kralj je

iztegoval roko in vsi norci so padali pred njim na kolena, plazili so se po vseh štirih, da bi mogli poljubiti čevlji doža Dandola. Najbolj je sovražil nekega paznika, ki ga je nazival vedno sluga ali suženj. Paznik je bil hudoben človek, osvetil se je ubogemu dožu, če je le mogel. Dajal mu je najslabšo hrano in često ga je bil s petjo pa glavi v kotu, kjer ga ni nihče videl. O, bil je prava zver v človeški podobi! Slednjič je dož zasnoval osveto. Dolgo je kuhal in snoval nekaj v glavi, cele noči je prebedel zroč v tla. Nekega jutra je nam pa povedal, da bo paznik tisti dan vržen z njegovega dvora. Spominjam se, kakor da je bilo danes. Bil je čas obeda, paznik je postavil pred vsakega krožnik juhe. Gredeč mimo doža ga je vščipnil v lice, rekoč:

— Jej, dož kraljevski obed sem ti prinesel!

Tisti hip je pograbil blaznež cinasto žlico in preden smo se zavedli, kaj namerava, si je porinil žlico v očesno duplino, izluščil je iz nje levo oko in ga podal vsega zalitega s skrivjo pazniku, rekoč:

— Prosim, suženj, vezemi moje oko in prinesi mi praženo nazaj za obed.

Paznik je prebedel in obstal ves iz sebe pred norcem. Dož se je pa divje zarežal. Za dožem se je zakrohotala v zboru vsa dvorana in tudi jaz sem se smejal, go-spoda. Toda tega prizora strašne osvete ne bom nikoli pozabil. Paznika so takoj odpustili, a ubogi dož je čez nekaj dni umrl.

Luna je bila že visoko na nebu in morje je začelo v srebrni mesečini. Tu pa tam se je zalesketal v vodi odsev zvezde. Zdelo se je, da ro iz morskih globin radovedne oči rusalk, ki poslušajo čolnarjevo povest. Starci je postajal nemiren, oziral se je na luno, mrmral je nekaj nerazumljivega, tu pa tam se je nagnil nad vodo, kakor da posluša šumenje valov. Razumela sta samo toliko, da gre za neko žensko, kajti večkrat je ponovil ime "Kati."

Iz njegovih motnih oči je odseval zelenkast žarek. Kar se je ustavil njegov pogled na Juraja.

Tisti hip se je začel škripanju podobnih smeh.

— Ha, ha! Prebedeli ste, gospod, kakor je prebedel ubogi Nemecek takrat, pred dvanaestimi leti, ko sem začel blazniti. Spominjam se vseh podrobnosti. Noč je bila čudovito podobna nocojšnji. Prejnjnji dan me je zadela strašna nesreča. Najdražja žena, mati moje- ga otročka, je bila pobegnula z ljubčkom. Dva dni sem taval okrog, kakor norec, če sem le zagledal kako žensko, sem zaškrilpal z zobmi. Pil sem noč in dan in ko mi je manjkalo denarja, sem se odpeljal z gondolo k Markovemu trgu. Ni mi bilo treba dolgo čakati. V mojo gondolo je sedel zaljubljeni parček. Ona skoro še dete bujnih svetlih las in modrih, sladkih oči, on mlad, lep, morda mož. Bila sta Nemecka, spoznal sem ju po govoric. Odpluli smo na morje, noč je bila kakor nocojšnja. Stojč z veslom v roki sem videl dve senci, ki sta se strastno objemali. Ime ji je bilo Kati, slišal sem to ime večkrat. Vso pot sta se objemala in poljubljala, šepetala sta si one sladke besede in se smejala kakor deca. Bil sem videl tako blizu to veliko, neskaljeno srečo dveh mladih src, se je zgodilo z menoj nekaj čudovitega. Spomnil sem se svoje žene in vse svoje nesreče, srce je mi je skrčilo, zobje so mi padli kar sami škripati, a mlada zaljubljenca sta se poljubljala, kakor da se ni godilo nič hudega. Satan mi je začel šepetati grozne nakane, nisem se mu mogel upirati. Odložil sem vesla in se sklonil. Vedel sem, da je v gondoli špranjica, ki sem jo bil nedavno dobro zamašil. Odstranil sem deščico, potegnil iz spranje eunjo in voda je začela teči v gondolo. Obrnil sem se k zaljubljenecema in dejal mirno:

— Molita, napravil sem luknjo v gondoli, čez nekaj minut utone- mo.

On je planil pokonci, zdelo se je, da ne razume mojih besed. Ponovil sem jih, voda je ta čas že zalila dno in šele tedaj je spoznal, kaj se je zgodilo. Sledili so strašni prizori, on je padel k mojim nogam in mi jih začel poljubljati. Ponužil mi je pest bankovcev in iz oči mu je odsevala blaznost. Jaz sem pa stal nepremično. Z veseljem sem gledal, kako je voda zalivala gondolo. Čoln je postajal vedno težji, začel se je potapljati,

vsak hip se nam je zdel večnost. Zlatolaska je bila že do kolen v vodi, ko je pokleknila. Kakor Madonna je dvignila modre oči k nebu in začela je moliti. Potem se je ozrla name. Santa Maria! Kakšen pogled je bil to! Kakor da nekdo duši drobno tičico, tako mi je bilo pri sre. Ničesar drugega se ne spominjam, zapomnil sem si samo trenutke, ko je voda že dosegla rob gondole in ko so nas objeli valovi. Plaval sem nekaj časa, rešila me je ribiška ladja, ona dva pa nista znala plavati in sta takoj utonila.

Umolknil je. Zdelo se je, da tri srea hitreje in močnejše utrip- ljejo. Odložil je veslo in poslušal šumenje valov. Podoben je bil lunatiku. Slednjič je začepetal:

— Kati, kličeš me, čujem tvoj jok, pridi, podaj mi roko, potegnimo te na suho, uboga tuja Madon- na!

Juraja je obšel smrten strah, razvneto fantazija mu je pričarala strahotne slike. Zajecelja je eno samo besedo: Voda! Potem

je pa začel otipavati deske na dnu gondole. Bile so še suhe, toda kaj bo čez nekaj minut! Rena je zatislila oči in obsedela nepremično. Juraj je bil ves iz sebe, pokleknil je na dno gondole, poslušal šumenje valov, tresel se je in opazoval vse kretinje čolna. Ječljaj je nekaj nerazumljivega in se obračal zdaj k Reni, zdaj k starcu, ki menda ni ničesar slišal, ne razume. Slednjič je padel ko dete Reni k nogam.

— Gospa Rena! Prosite tega blazneža, da se vrne! Mene ne bo ubogal. Bože moj! Bojim se, pomagajte!

Zakril si je obraz z rokami in zaplakal je.

— Nočem umreti, pomagajte, k bregu, hitro!

Za hip je odprla oči in ga pomi- lovalno pogledala. Potem se je menda nečesa spomnila, obrnila se je k čolnarju in mu velela odločno: "Vrni se!"

Njen glas je zdrnil starca iz letargije. Prijazno se ji je nasmehnul, pograbil je veslo in kmalu so bili v pristanšču.

— Madonna, ne bojte se, saj se že vracamo.

Potem je pokazal na Juraja, čepečega in drhtečega v kotu, in dejal je zaničljivo: Dihur!

Pristali so k bregu. Juraj se je poslovlil od svoje družice in komaj se je privlekel do svoje sobe. Obleden je legel in začel razmišljati o groznih trenutkih na morju.

Šele ko ga ni bilo več groza, je videl vse jasno pred seboj in sram ga je postalo. Bil je kompromitiran in za vedno onemogočen v Reninih očeh. Vedel se je kakor histerična ženska, videla je njegove solze in vse njegovo podlo, dihurjevo vedenje. Kaj mu more po vsem tem poveriti krmilo svoje življenja?

Tisti hip je vstopil sluga s pis- mom. Vedel je že vnaprej, kaj mu piše. Ko je vzel pismo, je začutil v kuverti zaročni prstan. Tedaj se je spomnil trenutka v gondoli in kakor ostro bodalo mu je presunila srce čolnarjeva psotka: "Dihur!"

V Vatikanu

sta se podrli dve nadstropji zgrad- be, v kateri je bila nastanjena pa- pilska gvardija. Človeških trupel ni bilo.

Kretanje parnikov .. Shipping News

27. decembra:
Presidente Wilson, Trst
America, Cherbourg, Bremen
28. decembra:
Majestic, Cherbourg, Antwerpen
Pennsylvania, Cherbourg, Antwerpen
Minneapolis, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur
Mer, Rotterdam
Columbus, Cherbourg, Bremen
2. januarja:
Augustus, Genoa, Napoli

3. januarja:
Dresden, Cherbourg, Bremen
4. januarja:
Berengaria, Cherbourg
5. januarja:
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
Conte Grande, Genoa, Napoli
New York, Cherbourg, Hamburg
9. januarja:
Vulcania, Trst (Prvič)

11. januarja:
Mauretania, Cherbourg
Arabic, Cherbourg
De France, Havre

12. januarja:
George Washington, Cherbourg, Bremen
Deutschland, Cherbourg, Bremen

16. januarja:
President Harding, Cherbourg, Bremen

17. januarja:
Muenchen, Cherbourg, Bremen

19. januarja:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Majestic, Cherbourg

23. januarja:
Republic, Cherbourg, Bremen
Berlin, Cherbourg, Bremen

25. januarja:
Paris, Havre

26. januarja:
Conte Biancamano, Genoa, Napoli
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

30. januarja:
America, Cherbourg, Bremen

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO

Veliki parnik na olje

Presidente Wilson

ODPLUJE

27. DEC. in 7. FEB.

Ogromna motorna ladja

Vulcania

Odpluje na svoje devilkno potovanje

10. JAN. in zopet 22. FEB.

Kot njena posestrimska ladja — Saturnia, prekosa vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglici ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na Vulcaniji in Saturniji, vključno pla- valni bazen v drugem razredu.

HELPS BROS. & CO., Gen. Agentje
17 Battery Place, New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 11. jan.; 1. febr.
Paris 25. jan.; 15. februarja.

(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po Bismarck. Vsa- ko je v posebni kabini s vsemi moder- nimi udobnostmi. — Pijača in slavn- francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vrhnjate hitrejši pot preko oceana ali

FRENCH LINE

19 State Street,
New York, N. Y.

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in od- daljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iska- nju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA

SAMO

\$1.==

(Za Canado \$1.20 s
poštnino in carino vred.)

Poštnino plačamo mi in
poljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najдете, kar išče- te, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko shere celotna družina in lahko razpravljajo o dnevnih vpraša- njih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančne ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porinil termad, kam je došel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se uto zemljepisa.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 33. širok pa 25 inčev.

Destilirat ste že čitali v časopisih ali knjižah o krajih, ki vam niso bili znani. Vše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se nahajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa toj potrebi ugodno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kon- tinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne omarjate se na to, če že imate zemljevid ali atlas, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas veliko važnosti. Ko ga boste en- tedaj imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.